

niti hvarski izvori, koji su za XIII. stoljeće mnogo obilniji, ništa ne govore,⁵⁹ pače vidimo, da se već g. 1240. Hvar i Brač nalaze pod vlašću Omišana. Omišani mora biti da su preuzeli vlast nad njima neko vrijeme poslije g. 1221., a to isto će biti učinio zahumski knez i sa Korčulom, pa je stoga i razumljivo, da Stjepan Prvovjenčani, kao vrhovni gospodar Zahumlja, darujući benediktinski samostan sv. Marije na Mljetu čitavim tim otokom pa crkvom i zemljištem na Pelješcu, dariva mu i crkvu sv. Vida na Korčuli. No Dubrovčani nastoje već u XIII. vijeku, kako bi stekli vlast nad otocima Mljetom, Lastovom i Korčulom. To pokušava njihov knez Ivan Dandolo, a iz listine od g. 1215. mislim, da se može jasno vidjeti, da on u tome nije uspio. Šišić, Medini, Gušić i Solovjev shvaćali su tu ispravu na taj način, kao da se njome obvezuju Dubrovčani nadoknaditi svojemu knezu gubitak dohodaka na otocima Korčuli i Mljetu, nad kojima je dubrovačka republika imala vlast, a izgubivši vlast nad njima, izgubio je knez i dohotke. Mislim, da se na taj način ne mora shvatiti smisao te isprave. Ja bih radije uzeo, da je knez pokušao sa svojim sredstvima osvojiti te otoke za republiku, ali jer u tom pothvatu nije uspio i time pretrpio štetu, republika mu je za to nadoknađuje. Kasnije opet dolazi do razmirica među Dubrovčanima i knezom Ilijom, za kojeg mislim, da je uistinu bio knezom u Korčuli, ali g. 1231. sklapaju napokon ugovor prijateljstva. Dubrovčani prilikom tih razmirica sigurno navalise na Korčulu, gdje počinise razne štete, a mislim zaplijeniše i mnogo stoke; na Korčuli se nalazila i stoka Splitsanina Kacete, pa Dubrovčani i njegova oštetiše, našto on podiže tužbu na dubrovačku općinu. U ovoj stvari intervenirao je za Kacetu Gregorije Šubić, tadašnji knez splitski.⁶⁰ Kaceta konačno bi namiren 2. ožujka 1234., i isplaćena mu odšteta. G. 1240. uznastojahu Dubrovčani ponovo, da zavladaju Korčulom, Lastovom i Mljetom. Taj su posao imali izvršiti Grupša i sin mu Toma te se zakleše zakletvom, koju smo spomenuli; ako se u toj zakletvi ističe vjernost mletačkoj republici, nije ni čudo, jer je i Dubrovnik priznavao vrhovnu mletačku vlast. Da li je došlo do kakove ekspedicije protiv otoka, to ne znamo. U slučaju, da je bila, posljedica trajnog uspjeha nije imala. Iz gore spomenute isprave od g. 1242.—1244. sudim, da se je Korčula još nalazila pod vlašću zahumskog kneza

⁵⁹ Vidi o tom Grgo Novak: »Hvar« p. 51.

⁶⁰ Smičiklas: »Codex diplomaticus« III, p. 431—432.